

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
ΣΤΑ ΑΝΑΡΙΚΑ, ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ
ΚΑΙ ΜΕΙΚΤΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

**JOB
SATISFACTION
OF COACHES
IN MALE, FEMALE
AND MIXED
SPORT GROUPS**

*A. Δράκου¹, X. Καμπίτσης²,
Y. Χαραχούσου¹*

1. T.E.Φ.Α.Α., Δημοκράτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

*2. T.E.Φ.Α.Α. Σερρών,
Αριστοτελείο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*

A. Drakou¹, C. Kabitsis², Y. Harahousou¹

1. Department of Physical Education & Sport Sciences, Democritus University of Thrace

2. Department of Physical Education & Sport Sciences of Serres, Aristotle University of Thessaloniki

Περίληψη

Σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της επαγγελματικής ικανοποίησης των προπονητών/τριών στην Ελλάδα και πώς αυτή διαμορφώνεται σε σχέση με το είδος της αθλητικής ομάδας (ανδρική, γυναικεία, μεικτή). Για τη διερεύνηση της επαγγελματικής ικανοποίησης δόθηκε ερωτηματολόγιο σε 700 προπονητές/τριες αθλητικών σωματείων από 11 διαφορετικά αθλήματα, που αξιολογούσε εννέα διαστάσεις: την ικανοποίηση από α) τον άμεσο προϊστάμενο, β) τη φύση της προπονητικής (ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του επαγγέλματος), γ) τις τακτικές του αθλητικού σωματείου, δ) τους συναδέλφους, ε) τον μισθό, στ) τις συνθήκες προπόνησης, ζ) την απόδοση των αθλητών/τριών, η) την κοινωνική διάσταση της προπονητικής και θ) την επαγγελματική εξέλιξη. Οι προπονητές/τριες ήταν ικανοποιημένοι/ες από όλες τις διαστάσεις εκτός από τον μισθό και τις συνθήκες προπόνησης. Η MANOVA, με εξαρτημένες μεταβλητές τις

Abstract

This study aimed to investigate sport coaches' satisfaction in Greece and to examine the relationship between coaches' satisfaction and the type of sport groups they were coaching (male, female and mixed). A questionnaire was distributed to 700 coaches of 11 different sports investigating job satisfaction in nine dimensions: a) supervisor, b) nature of coaching, c) sport club's tactics, d) colleagues, e) salary, f) coaching conditions, g) athletes' performance, h) social dimension of coaching, and i) professional development. In general, coaches were satisfied with all dimensions except salary and coaching conditions. MANOVA analysis with nine dependent dimensions and independent a) the type of sport group coaching and b) sex, showed that coaches, who coached male groups were scientifically more satisfied than those who coached female groups, while female coaches

Αλληλογραφία

Αμαλία Δράκου

*Αλεξανδρού Σβάλον 1
546 22 Θεσσαλονίκη*

e-mail: adrakou@phed.auth.gr

Correspondence

Amalia Drakou

*1 Alexandrou Svolou
546 22 Thessaloniki*

e-mail: adrakou@phed.auth.gr

εννέα διαστάσεις της ικανοποίησης και ανεξάρτητες μεταβλητές α) το είδος της αθλητικής ομάδας και β) το φύλο, έδειξε αντίστοιχα ότι οι προπονητές/τριες που προπονούσαν ανδρικά τμήματα ήταν σημαντικά πιο ικανοποιημένοι/ες από αυτούς/ές που προπονούσαν γυναικεία τμήματα, ενώ οι γυναικες ήταν σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο ικανοποιημένες σε σχέση με τους ανδρες στις περισσότερες από τις διαστάσεις. Η χαμηλότερη ικανοποίηση των προπονητών/τριών γυναικείων τμημάτων, αλλά και η χαμηλότερη ικανοποίηση των γυναικών προπονητριών αποτελούν ένδειξη ίσως της κατάστασης του γυναικείου αθλητισμού στην Ελλάδα και του ανδροκεντρικού του χαρακτήρα και των συνεπειών του (έλλειψη αναγνώρισης, προβολής από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, «μονοπάλιο» του ανδρικού, αθλητικού προτύπου). Προτείνονται μακροπρόθεσμες στρατηγικές για την προβολή του γυναικείου αθλητισμού, δημιουργία επιπλέον φορέων για την προώθησή του και περαιτέρω έρευνα για τον χώρο της προπονητικής.

Λέξεις-κλειδιά: φύλο, προπονητική, επαγγελματική ικανοποίηση.

were significantly less satisfied than male coaches in most dimensions. The lower level of satisfaction in those coaching female groups together with the lower satisfaction in women coaches, perhaps is an indication of the Greek female sport reality and shows the androcentric character of the sport and its consequences (lack of recognition, media portrayal, and monopoly of the male sport stereotype). Long term strategies for the female sport promotion, more women's establishments in the sport world and further research in the area of coaching are suggested.

Key words: gender, coaching, job satisfaction

Εισαγωγή

Η επαγγελματική ικανοποίηση είναι ένα πεδίο, σχετικά με το οποίο έχουν εκπονηθεί πολλές επιστημονικές έρευνες από πολύ νωρίς (Granny, Roethlisberger, F.J., 1941; Weaver, 1980; Zeffane, 1994; Carrell, Jennings, Heavrin, 1997), κυρίως στον χώρο της οργανωσιακής ψυχολογίας. Ο πιο γνωστός οδισμός της είναι αυτός του Locke (1976), που ορίζει την επαγγελματική ικανοποίηση ως τη θετική συναισθηματική κατάσταση που απορρέει από την εκτίμηση του ατόμου για το επάγγελμά του ή την εργασιακή του πείρα. Το γεγονός ότι ελκύει ακόμη το επιστημονικό ενδιαφέρον και εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο μελέτης, υπογραμμίζει τη σημαντικότητά της. Οι

λόγοι δε, που την καθιστούν ενδιαφέρουσα είναι ποικίλοι: κατ'αρχάς σχετίζεται με την ικανοποίηση από τη ζωή, καθώς και με τη φυσική και ψυχική υγεία (Balzer et al., 1990), επομένως η βελτίωσή της αποτελεί από μόνη της έναν στόχο, σε ανθρωπιστικό επίπεδο. Επίσης, από άποψη οργανωσιακή, μπορεί να οδηγήσει τους εργαζόμενους σε συμπεριφορές που επηρεάζουν τη λειτουργία του οργανισμού. Επιπλέον, μπορεί να λειτουργήσει ως αντανάκλαση της λειτουργίας ενός οργανισμού και ως μέσο διάγνωσης δυνητικών προβληματικών περιοχών (Spector, 1997).

Ο αθλητισμός, που είναι το ευρύτερο επαγγελματικό περιβάλλον των προπονητών/τριών, από τα αρχαία χρόνια αποτελεί ένα αμιγώς ανδρικό πεδίο δράσης, που δημιουργησε γενετικά στερεότυπα,